

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Far folk un heymland

Markiš, Perec D.

זערעפּ, שיקראט

Moskve, 1943

סעמאם יד דנאאלשטייד ניא בעניינו נלאז

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8230

זוי וועלג זיך מיט אים באגיגין ווי מיט די קינדער אפנ וועגן,
אונ ערגעער נאכ ווי מיט די אומשולדייקע פרויינן.
וואס קאנ מעג טאנ? א מינהעג הייליק איז ווי א געלגען!
אונ ער האט ליב, אונ אויספירן זאל מעג גענוי אימן!

אונ באט געוווער — א פארמאסקירטער פונג דער זייט
אייז אלע וויל א רויטארמייער זוי מעכابען
אונ זאגט זוי צו: — וועסט פריר זיך איבערקערן אפ דער צוויתער זייט,
ביז אינ געפאנגע א רויטארמייער וועסטו כאפנ!

זאלן וויבען איב דיטשלאנד די מאמעס

1

זאלן ווינגען אינ דיטשלאנד די מאמעס
אין דערווארטונג אע זינ פונג דעם קרייג.
אין די רוסישע שנייקע יאמען
האט דער טויט זוי אפ אייביך פארויגט.

ניט קיין טרייסט די פארבלוטיקטער ער איז,
ניט קיין טרייסט איז דער הימל אין פלאם,
אונ באגלייט זוי אליען האבן מערדים
אונ גבענטשט זוי מיט מארד אונ מיט סאט.

ס'רוישן ווינגען אפ קווארים געהיימע,
מיט פארוזשאוערטע קאסקט פארדיקט,
זיך ניט אומקערן קיינמאָל אהיכם מער
וועלג רוייבער, צווית אפנ וועגן!

זאלן ווינגען די מאמעס אינ דיטשלאנד
מיט פארבראָכענע איינזאָם הענט,
ויל זוי האָג די הייליקע לייד-שאָ
ונג געבורט מיט דעם אומגליך געשענדט!

2

זאלן ווינגען די פרויינן אינ דיטשלאנד,
זאלן טרעַן פארגעפלען דעם טאג.
דאָס געשפֿענסט פונעם טויט איז ניט ווית שוינן,
אונ די שאָרבּנס פונג מענער ער טראָגט.

אומגעדולדיך געוווארט דאכ זיין האבן
אָפַּ מְאַטְּאָנָעַס פָּוָגְטָוִיט דָוָרְכָּ דְעַמְּ קְרִיגָּ
זִיכָּ אֲ גְּרָאָב טָאנָן אֵינָן זִיכָּ וּוֹיָן דֵי רָאָבָן,
אוּמְפָאָרְשָׁעָםְטָ עַס בָּאָקְרוּינָעָן מִיטָּ “זִיגָ!”

נָאָר אֲ רְוִישָׁ רִירְטָ בָּאָנָאָכָּט זִיעִיר שְׂוּעָלְ דָאָרְטָ,
אָוָן דְעַמְּ שְׁלָאָפְּ מִיטָּ דָעְרְשָׁרְעָקָּ עָרְ צְעוּוִיטָ,
סְלִיגָּן מְעַנְּעָרָ פָּאָרְפְּרוּירָן אָפְּ פָּעַלְדָּעָרָ,
סְמִיסָּטָ דֵי רָאָב זִיכָּ אֲ רִירְטָן צְוָן זִיכָּ!

זָאָלָן וּוַיְיִנְעָן אֵינָן דִּיבְּרְתָּשְׁלָאָנְדָ דֵי פְּרוּעָן...
אֵינָן דֵי לִיְּדִיקָּעָ הַיְּזָעָרָ פָּוָגְטָ גִּירָ
וּוְעָטָ אֶעָגָג זִיכָּ בָּאָזָעָן דָעְרָ טְרוּיָעָרָ,
אָוָן דָעְרָ אָוְמָעָטָ וּוְעָטָ שְׁמִינָן בָּאָ דָעְרָ טִידָ!

3

זָאָלָן וּוַיְיִנְעָן אֵינָן דִּיבְּרְתָּשְׁלָאָנְדָ דֵי קָאָלָעָטָ,
נִיטָּ דָעְרוֹוָאָרְטָ אָפְּ קִינְגָּ שְׁלִיבָןָ אֵינָן לָאָנְדָ;
סְיוּעָרָן שָׁאָנְדָ-הַיְּזָעָרָ זִיכָּ וּוֹיָן דֵי שְׁטָאָלָן
אָפְּ צְוָן פָּאָרָן זִיכָּ דָאָרְטָן דָעְרְלָאָנָגָטָ.

צְוָן דָעְרָ הַאֲכְצִיעָטָ נָאָדָאָן הָאָבָן בְּרִיטָ זִיכָּ
זִיכָּ בָּאָשְׁטָעָלָטָ, דָוָרְכָּ דָעְרָ פָּעַלְדָּ-פָּאָסָטָ פָּאָרְגּוּלְוִיבָטָ;
סְזָאָלָ אֲ גָּאָלְדָעָנָעָרָ רָעָגָן פָּאָרְפְּלִיאִיצָן
פָּוָגְטָ הַאֲרִיגָעָ, פָּוָגְטָ מָאָרָדָ אָוָן פָּוָגְטָ רְוִיבָ.

אָזְוִי לִיְּטִישָׁ דֵי צָעָפָ שְׁוִינָ בָּאָשְׁטָאָטָ דָאָרְטָ,
אָזְוִי גָּלְיקְלָעָבָ באָ שְׁפִּיגְלָעָן גַּעֲוָאָרְטָ, —
נָאָרָ עַסְּ הָאָבָן כָּאָסָאָגִיםָ פָּאָרְאָטָן
מִיטָּ דְעַמְּ טְוִיטָ אָוְנָטָעָרָ מָאָסְקָוָעָ בָּאָנָאָכָּטָ.

אוּיסְגָּעְבָּרָאָכָּן זִיכָּ לִיגָּנָן וּוֹיָן גָּאָלָ אִיצָטָ
אָפָּנָ שְׁנִיָּ מִיטָּנָ נָאָדָן בָּאָנָאָנָדָ;
זָאָלָן וּוַיְיִנְעָן אֵינָן דִּיבְּרְתָּשְׁלָאָנְדָ דֵי קָאָלָעָטָ,
נִיטָּ דָעְרוֹוָאָרְטָ אָפְּ קִינְגָּ שְׁלִיבָןָ אֵינָן לָאָנְדָ.

4

זָאָלָן וּוַיְיִנְעָן אַלְמָאָנָעָטָ אֵינָן דִּיבְּרְתָּשְׁלָאָנְדָ,
מִיטָּ יְסֻוּמִיםָ, פָּאָרְוּוִיגָטָ אָפְּ דָעְרָ הָאָנָטָ, —

דאַס פֿאָרְבּוֹלֶטִיקְטָעַ רִיכְכְּ דָּאָרְטַּ פֿאָרְבּוֹלֶטַּ שְׁוִינַּ
אַ בְּעַסְאַלְמְעַנְשָׂן קְרִיְיךְ פָּאָרַ אַ מאָן.

אוֹן דֵּי בִּיטְעָרָעַ נְוִיתַּ — פָּאָרַ אַ שְׁפִּיצְיוּזָרַ,
אוֹן דֵּי עַלְנְדָעַ גָּאַסַּ — פָּאָרַ אַ הַיִּםַּ;
סְּטְרִיבִּיבְּטַה דָּעַרְ הַונְגָּעָרַ אַדוֹיִיךְ פָּוֹנַּ דֵּי הַיְּעוּרַ
נַּאֲכַ אַ קִּיְּוּעָרַ פֿאָרְנוּעָמָעַ אַ דִּיַּ.

אוֹן גַּעַכְּאַלְעַמְטַ זַּיְהַ אָבָנַ פָּוֹנַּ צִירְוָנָגַ
איַבְּ דֵּי אַיְינְזָאַמָּעַ בְּעַטְנַ בְּאַנְאַכְטַהַ —
וּוֹאַסַּ גַּעַדְוִיעָרַטַּ אַזְוִי דָּעַרְ שְׁפָאַצְיְרָגָאנָגַ,
אוֹזַן לְאַנְגַּ, וּוֹיַ מַעַן וּוֹאַרְטַהַ — נִיטַ דְּעַרְוּוֹאַרְטַהַ.

אוֹן דָּעַרְ טְוִיטַ פָּאָרַ אַ מאָגַעַגְעַץ רִיכְטַ שְׁוִינַּ,
זִינְעַ טְרִיטַ פָּוֹנַּ דָּעַרְ וּוֹיַטַּ מַעַן דְּעַרְקָעַנְטַ...
זָאַלְנַ וּוֹיְינְגַעַן אַלְמַאַגְעַטַּ אַיְנַ דְּיִיטְשָׁלָאַנְדַּ
מִיטַ יְעֻסְוִיםִיםַ, פֿאָרוֹוִיגַטַּ אַפְּ דֵּי הַעַנְטַ.

